

Marifet Okulu

-LİSE-

YEKDER
YAYINLARI

Marifet

Okulu

-LİSE-

YEKDER Yayınları – 22
Marifet Okulu -Lise-

Yayın Yönetmeni
Hüseyin Türkan

Yazar
Fatih Alibaz Dursun

Editör
Eymen Yukarıpınar

Akademik Danışmanlar
Doç. Dr. Yusuf Alpaydın
Öğr. Gör. Elif Konar Özkan
Sedat Özgür

Katkı Sağlayanlar
Uğur Özçelik
Esra Akdoğan
Esra Karadağ
Hamza Taha Baba
Hacer Esra Dursun

Son Okuma
Kevser Rabia Mumcuoğlu

Grafik Tasarım
Huriye Taştan

Baskı
Limit Ofset - Sertifika No: 28397
Litros Yolu 2. Matbacılar Sit. ZA13 Topkapı - Zeytinburnu/İstanbul
www.limitofset.com-info@limitofset.com
T.: 0212 567 45 35 - 0212 567 45 36 F.: 0212 567 45 33

1. Baskı: İstanbul, 2022

ISBN
978-605-71621-3-7

© YEKDER Yayınları, 2022
Bütün yayın hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

YEKDER Yayınları
Sultantepe Mh. Cumhuriyet Cd. Fıstıkağacı İş Mrk.
No: 39/2 Üsküdar İstanbul (0216) 460 25 50
YEKDER Yayınları, Yaygın Eğitim ve Kültür Derneği (YEKDER) markasıdır.

Marifet

Okulu

-LİSE-

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM: ÂLEM VE BEN 8

BITMEYEN BİR BİLMECE: KÂİNAT..... 9	
Farklı Kâinat Anlayışları..... 9	
Kâh Çıkarım Gökyüzüne, Seyrederim Âlemi..... 11	
Mikrodan Makroya Kâinat..... 14	
Tabiatın Düzeni ve Ben İdraki..... 15	
Kâinatın Yaratılışı ve Ahengi..... 16	
DOĞA BENİM EVİM, SORUMLULUK DA BENİM..... 18	
Doğadaki Düzen..... 18	
Doğadaki Kaynakların Kullanımı..... 20	
Ebu'd Derdâ'nın Doğa Sevgisi..... 23	
Bozulan Şey Tamir Edilebilir..... 23	
Sorumluyuz Ama Neyden, Ne Kadar?..... 25	
Peygamberimiz ve Bedevî..... 25	
Çevre Dostu Bir Kent: Singapur..... 26	

İKİNCİ BÖLÜM: TOPLUM VE BEN..... 27

TOPLUM VE İNSAN İLİŞKİLERİ..... 28	
İnsan Nedir, Beşer Kimdir?..... 28	
Toplum mu İnsan için, İnsan mı Toplum için?..... 30	
İnsan Varsa Toplum Var vs. Toplum Varsa İnsan Var..... 31	
Çevremde Kimler Var?..... 32	
İlginç Bir Teori: Ayrımın 6 Derecesi..... 33	
Toplumsal Roller ve Sorumluluklar..... 33	
Toplumlar Çeşit Çeşit..... 35	
Adil Olmayan Bir Toplum Düzeni: Hindistan'daki Kast Sistemi..... 36	
Sınır Tanımayan Toplum: Ümmet..... 36	
İNSAN KİMDİR?..... 37	
Günümüzde İnsan..... 37	
Toplumu Hangi Bilimler Araştırıyor?..... 40	
Emek ve Alın Teri..... 42	
İslam ve İnsan..... 44	
Çağlar Aşan Bir İnsan Hakları Beyanamesi: Veda Hutbesi..... 44	

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: KENDİM..... 46

KENDİMİ KEŞFEDİYORUM..... 47	
Kişilik..... 48	
Fitrat, Huy ve Mizaç..... 49	
Duygular..... 51	
Temel Duygular Hangileridir?..... 52	
Biriciklik, Ego ve Nefis..... 53	
Bir Empati Hikayesi..... 55	
DİJİTAL DÜNYADA KENDİMİ KEŞFEDİYORUM..... 56	
Sosyal Medyada Yansıyan "Ben"..... 56	
Ben de Varım Diyenler..... 59	
Arkadaşlık..... 59	
Bir Hikaye: Bir Dostun Gülü Yaralar Beni..... 61	
Öncü Şahsiyetler..... 62	
Medine'nin İlk Öğretmeni: Mus'ab bin Umeyr..... 62	
Mus'ab bin Umeyr ve Tatlı Dil..... 63	
Şehadete Korkusuzca Yürüyen Bir Genç: Furkan Doğan..... 63	
Tarihi Değiştiren Asker: Seyit Onbaşı..... 64	

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: ANLAM ARAYIŞI 67

İNSANIN ANLAM ARAYIŞI VE MEDENİYET..... 68	
Coğrafya Nedir?..... 68	
Coğrafyanın Medeniyet Üzerindeki Etkisi..... 70	
Medeniyet..... 70	
Sümerler..... 71	
Antik Mısır Medeniyeti..... 73	
İndus Vadisi Medeniyetleri..... 74	
Antik Roma Medeniyeti..... 74	
Çin Medeniyeti..... 74	
Coğrafyanın, Medeniyetlerin Tanrı İnançlarına Etkisi..... 75	
Medeniyet ve İnanç İlişkisi..... 76	
Klasik Medeniyetlerden Tapınak Örnekleri..... 77	

İÇİNDEKİLER

Ziggurat..... 77	
Antik Roma Tapınakları..... 78	
Antik Mısır Tapınakları..... 79	
İlgili Medeniyetlerin Tanrı Anlayışlarının Coğrafyayla İlişkisi..... 80	
BİR MERKEZ SEÇİMİ..... 81	
İslam'ın Geldiği Coğrafya..... 82	
Hicaz Bölgesinin Özellikleri..... 83	
Allah Resulü'nün Şairi Hassan bin Sabit'in Hikayesi..... 85	
Hicaz Bölgesinde Arapların Kabilevi Ahlak Anlayışları..... 86	
Hicaz Bölgesinde İslam Öncesi İnanç..... 89	

BEŞİNCİ BÖLÜM: KİMLİĞİMİZ VE VİZYONUMUZ 90

İSLAM MEDENİYETİ..... 91	
İslam Medeniyeti Nasıl Şekillendi?..... 92	
Temel Özellikleri..... 93	
İslam Medeniyeti - Şehir İlişkisi..... 94	
İlk Şehir - Medine..... 95	
Cami Merkezli Medeniyet..... 96	
İslam Medeniyetinde Bilim ve Sanat..... 96	
Bilimsel Faaliyetler..... 96	
Sanatsal Faaliyetler..... 97	
Su Medeniyeti..... 98	
Vakıf Medeniyeti..... 98	
İlginç Vakıflar..... 99	
İSLAM'IN ÖZÜ TEVHİD..... 100	
Tevhid Kavramına Bir Bakış..... 100	
Tevhid İnançının Önemi..... 102	
Semavi ve Batıl Dinler..... 103	
Yahudilik..... 103	
Hıristiyanlık..... 104	
Batıl Dinler..... 105	
Mecusilik..... 106	
Maniheizm..... 106	

ALTINCI BÖLÜM: DEĞERLERİMİZ VE İSLAM UFKU..... 107

İSTİKRARLI EYLEMLER: CİHAD..... 108	
Mücadele ve Cihad..... 109	
Neden Mücadele Ederiz?..... 109	
Geçmişten Günümüze Peygamberler ve Mücadele..... 111	
Tevhid Geleneğinin Tamamlayıcısı Olarak Hz. Muhammed..... 112	
Sahabenin Mücadelesi..... 112	
Tevhid İnançının Toplumsal Yansımaları..... 113	
Son Asırda Verilen Mücadeleler..... 113	
Türki Cumhuriyetler ve Komünizm Süreci..... 113	
Bosna Savaşı ve Aliya..... 114	
Çeçenistan Bağımsızlık Mücadelesi..... 114	
Mısır ve Hasan el-Benna..... 115	
Amerika ve Malcolm X..... 115	
Filistin ve Şeyh Ahmed Yasin..... 115	
28 Şubat ve İslami Mücadele..... 116	
Günümüzdeki Mücadele Örnekleri ve Klavye Mücahitliği..... 117	
İSLAM ÜMMETİ..... 119	
Ümmet Kavramı..... 120	
İslam Ümmeti Vizyonu..... 121	
Kumaş Tüccarının Hassasiyeti..... 123	
Vatan ve Ütopya..... 123	

KAYNAKÇA..... 125

TAKDİM

Marifet Okulu; ortaokul ve liseli gençlerimizin programı. Sosyal, kültürel, sanatsal, sportif alanlardaki ilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştirdikleri bu programda gençlerimiz birer özne olarak yer alıyorlar. Tasarlıyor ve uyguluyorlar, öğreniyor ve sorguluyorlar, düşünüyor ve tartışıyorlar, görüyor ve yorumluyorlar, sorumluluk alıyor, harekete geçiyor, üretiyorlar.

İki yılı ortaokul, iki yılı lise döneminde olmak üzere dört yıl devam eden program, şahsiyet gelişiminde de gençlere sağlam bir perspektif sunuyor. Ayağı yere sağlam basan, kişilikli, özgüvenli, milli ve manevi değerleriyle barışık, çevresine karşı duyarlı ve saygılı, içinde yaşadığı toplumun sorunlarını önemseyen, ait olduğu medeniyet birikiminden beslenerek geleceğin Türkiye'si ve tüm insanlık yararına çalışacak bir gençliğin imkanlarına odaklanıyor.

YEKDER olarak bundan yaklaşık on yıl önce işte bu anlayışla ve özgün, sürdürülebilir, modellenebilir bir gençlik programına duyulan ihtiyacın giderilmesi hedefiyle yola çıkmıştık. İlmi bir perspektifle sürdürülen bir yıllık hazırlığın ardından, müfredatı, uygulama metotları, etkinlikleri vd. birleşenleriyle Marifet Okulu müstakil bir gençlik programı olarak ortaya çıkmış ve uygulanmaya başlanmıştı. Takip eden yıllarda YEKDER'de kesintisiz olarak başarıyla uyguladığımız program, farklı kuruluşlara da modellenerek Türkiye'nin dört bir yanına yayılmıştı.

Uzun yıllardır hem YEKDER'deki saha tecrübemiz hem de farklı kurumlara modelleme yoluyla tüm Türkiye'ye yayılan gözlem ve tespitlerimiz, programa ait müstakil yayınları zorunlu bir ihtiyaca dönüştürmüştü. Biz de hem programı uygulayan eğitimcilerimize yardımcı olacak hem de katılımcı gençlerimizin keyifle okuyup istifade edebileceği kitaplar hazırlamak üzere işe koyulduk. Marifet Okulu'nun her biri 25 haftadan oluşan dört yıllık müfredatının ilk iki yılını "Ortaokul", ikinci iki yılını "Lise" olmak üzere iki ayrı kitapta topladık. Konu anlatımları, etkinlikler, okuma parçaları, kitap ve film önerileri gibi çok zengin bir içeriği, gençlerin dinamizmine ayak uydurabilecek canlı bir tasarımla bütünleştirdik. Bu iki kitabı, gençlik çalışmalarında gerçekleştirilebilecek sosyal, kültürel, sportif, sanatsal etkinlikler, akıl/zeka oyunları ve gezi programlarıyla dolu "Gençlik Çalışmaları Etkinlik Kitabı" ile destekleyerek üç eserden oluşan bir set meydana getirdik.

Lise kitabımız büyük bir ekip çalışmasının ürünü. Uzun yıllardır programa emek veren çok sayıda kıymetli eğitimcimizin eserin ortaya çıkmasında payı var, hepsine müteşekkirim. Önceki dönem başkanlarımız Yusuf Alpaydın ve Sedat Özgür ile Ayhan Başak, Talha Boyalık ve Kurtuluş Öztürk'ü burada özel olarak anmak isterim. Eseri kaleme alan Fatih Alibaz Dursun'a, editörümüz Eymen Yukarıpınar'a, ilk aşamadan itibaren kitabı şekillendiren ve süreç boyunca geribildirimleriyle katkı sunan Gençlik Eğitimleri Koordinatörlerimiz Esra Akdoğan, Hamza Taha Baba, Mahmut Mücahit Çapın, komisyon başkanı M. Fatih Sağlam ve komisyon üyemiz Esra Karadağ'a, tasarımcımız Huriye Taştan'a, redaktörümüz R. Kevser Mumcuoğlu'na ve tüm bu süreci baştan sona sevk ve idare eden Genel Sekreterimiz Uğur Özçelik'e de teşekkür ederim. Öte yandan çalışmayı uzmanlık alanları ölçeğinde inceleyerek kitabın akademik danışmanlığını üstlenen Üsküdar Üniversitesi Çocuk Gelişimi Bölümü Öğretim Görevlisi Elif Konar Özkan, Marmara Üniversitesi Eğitim Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Yusuf Alpaydın ve Eğitimci-Yazar Sedat Özgür'e de tekraren şükranlarımı sunarım.

Ortaokul, Lise ve Etkinlik kitaplarından oluşacak setimizin sadece Marifet Okulu için değil, gençlik çalışması yapan tüm kurum-kuruluşlar için faydalı olmasını, programı destekleyecek yayın ve materyal çalışmalarımızın da önümüzdeki dönemde artarak devam etmesini diliyorum.

Hüseyin TÜRKAN

Marifet Okulu -LİSE-

Ortaokul ve liseli gençlerin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlardaki becerilerini geliştirdikleri Marifet Okulu programı ile gençlerimiz öğreniyor, düşünüyor ve üretiyorlar. Dört yıllık programın ilk iki yılı ortaokul döneminde uygulanırken ikinci iki yılı lise döneminde uygulanıyor. Şahsiyet gelişimini esas alarak tasarlanan program, milli ve manevi değerleri ile barışık, medeniyetinin birikiminden yararlanarak toplumuna ve tüm insanlığa faydalı olabilecek bireylerin inşasına odaklanıyor.

Uzun yıllar önce özgün metodu, ulaşılabilir amacı, zengin içeriği ve pekiştirici uygulama yöntemleriyle Marifet Okulu, sürdürülebilir ve modellenebilir bir program olarak Türkiye'nin dört bir yanına yayılmaya başlamıştı. YEKDER olarak modelleme çalışmalarındaki gözlem ve tespitlerimiz programın saha çalışmalarında daha etkin kullanılmasını sağlayacak bir yayımın gerekliliğine işaret ediyordu. Bu sebeple programı uygulayan eğitimcilere yardımcı olabilecek ve gençlerimizin de keyifle okuyup istifade edebileceği bir kitap hazırlamaya başladık. Programın lise müfredatını, etkinlikler, okuma parçaları, kitap ve film önerileri gibi zengin bir içerik ve tasarımla bütünleştirerek elinizdeki eseri meydana getirdik. Lise kitabımızın gençlik çalışması yapan tüm kurum ve kuruluşlar için faydalı olmasını temenni ederiz.

Sultantepe Mh. Cumhuriyet Cd. No: 39/1-2
Fıstıkağacı İş Merkezi, Üsküdar

AYRINTILI BİLGİ İÇİN 0216 460 2550

ISBN: 978-605-279-147-9

yekder.org.tr

